

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Digesto novo 1]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 20. Mai 1493

[Liber xl.] De manumissionibus

[urn:nbn:de:bsz:31-319559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-319559)

a Eia cũ bonis. op. ad prin. Ad ista glo. que icipit primã. vide singu.
s bal. in. l. si. C. p donato. ad fi. in. q. an pater etc.
b Cũ pater. cũ mortis donare. An 2 qñ psumatur donatio cũ mortis vel iter uiuos. uide plene p do. Jo. in. l. q dotis. s. so. ma. q reprehedit itelle. ctũ que dat ibi bar. ad. l. cũ maritus. s. fi. de pac. do. cui? repñhioni iquã tũ se fundat in. l. spadonẽ

s. q iura. de excusa. tuto. possit rñde. ri p notata p bar. i. l. ad. monedi. s. b iureiur. 2 ad istũ. s. adde qd no. bar. i. l. i. s. Idem comelio. j. b qñtio. 2 ad iura allegata. p pe. s. cõem opi. q refert ibi Jmol. re spõderi põt: ut pz ex nor. p bar. in. l. si sub pñtioe. cũ. l. se. s. de cõdi. l. de. ad. de tñ q do. Ant. arg. illi? ter. i. c. ij. de cõsuet. not. q dõatio scã p infirmũ in dubio itelligit cũ mortis. 2 ita ibi trãsit. s. do. Jo. ibi s per ea q hic habetur. 2 istis adde notata per barto. in. l. stipulatio hoc mõ con cepta. de v. ob. quero ali quis etc. Itẽ limita hoc: ut p bal. in. l. p hereditarije. C. d. he. redi. act. i. fi. late p bal. p. cy. in. l. ij. C. de iure do. aliqd p bal. i. l. i. q. C. si qd i frau. patro. dixi post Jmol. i. d. l. que do. tis 2 p bal. i. l. si mortis. C. ad. l. fal. 2 aliqd in. l. in donatiõs. b. co. ti. vbi querit qd si dixi. utere bonis meis post mortez meam: an sit donatio cau sa mortis. re mittit se ad l. licet. C. de pac. ADDE q di catur dona. tio cũ mor. tis qd vbiõ reuocetur et quot testes requant bal. cõsilio. xlij. 2 q pprie dica tur 2 qb? v/ bio fiat per

Quarta ibi: s. nũqd. **Quita** ibi: utrũ ergo. **Sex** ta ibi: sequitur ergo. **Septima** ibi: mulier deniq. **Op. ad pri. C. de dona. l. si qd. So.** traditio nõ fuit hic de necessitate. s. sic cõtingit de facto. **Ad s. dictũ op. q heres nullo mõ possit age re: qa ticius stipulat? e liberis suis nõ heredib?.** Sol. heredes expone. i. liberi. facit ad treb. l. ex facto. s. fi. **Op. q male dicat exceptio: qa nõ e nata actio: ut. l. iij. i. si. s. e. 2. l. senat?.** in fi. **So.** dic exceptio facti uel intẽtiois ex pma q scã e cuz ticio nõ põt agi: qa reuocata. ex sa nõ: qa nõ dũ cessit dies. **Ad tertã partẽ op. d. l. i. oibus. s. de iudi. So.** illud e uerũ i cõtractib? inter uiuos secus i ultimis uoluntatib? i qua lz penitere: tunc cautio extorqri nõ põt. tene menti. **C**Secundo op. dicif hic bonefidei zc. contra. l. cũ qd. s. ti. i. **So.** ibi i donatiõe iter uiuos. hic in donatiõe cũ mortis q hz istar legatorũ z sic bonefidei: ut. l. i. minorũ. C. in q. cau. i. inte. resti. non e necessaria. **Ad sam partẽ op. q sit iter uiuos: ut. j. pxi. s. So.** ibi nõ fuit mẽtio mortis habita nec ap/ ponif pactũ de restituẽdo. h sic. **Quero** circa sextã ptẽ: hic dñ q prior donatio e resolua q fu it illa prior. dic ut i glo. **C**Sẽco qro si mulier ex ponat spõte cautionẽ i filios: an pcedẽs dõatio uideat reuocata. glo. q sic p. s. lz 2 fi qd priore. **By.** repñedit istã glo. qa sa cautio uenit ad con firmãdũ nõ ad primã isfirmãdã. 2 sic nõ tollitur. ar. l. nõ ois. s. si cer. pe. S. si ponerẽs aliã dona tionẽ nouã nõ ad cõfirmãdã primã glo. tua pos set dicere uerũ. **Altio** no. q hic ponif sbũ pti nere: an sit obliquũ uel directũ. 2 tetigi in. l. i. C. de dona. 2 q sit directũ uidef pbari in. l. ly. C. de pac. dico in. l. cõturio. de vul. 2 pu. Itẽ no. di cit tex. bonis suis cessit zc. qd sit dictũ in corpo ralibus cedere. dixi. s. ti. i. l. pe. in prin. In icor/ poralib? ho idẽ est dicere cedo qd do: ut hic pa/ tet in prin.

Cum pater. Infirm? nõ presumi tur cũ mortis donat? nisi de reddẽdo cõueniat uel fiat mẽtio mortis .h. d. 2 e no. casus. **C**In tex. ibi absolute dona/ ret sine aliq repetẽdi. l. 2 nulla facta mortis men tione. **Op. s. l. pxi. Sol.** ibi habita fuit. l. repe tẽdi. **Op. de. l. scia. s. de do. ple. So.** ibi habi ta fuit mortis mẽtio. 2 sic ubicũqz sit scã mentio mortis psumif cũ mortis. alias i dubio inter ui uos. non ob. quicquid dicunt glo. i. l. que dotis .s. solu. matri.

Alcinus. Ad donationẽ cũ mortis iter vi. 2 uxo. sufficit mortis cogitatio. h. d.

In seruo mortis. In do/ natiõe cũ mortis quãtũ ad executionẽ ispicif tps mortis. h. d. **Finis** istius legis hz du/ plicẽ litterã. unã negatiuã aliã affirmatiuã. s. pmi ma glo. ponit pmo casum uno mõ q satis põt su stineri. so ponit glo. casum quẽ nota: qa fm hoc ad hoc: ut cedat dies donatiõis requirif aptu/ ra tabularũ: 2 aditio hereditatis sicut i legatis. dixi. s. e. l. mortis. **Op. de. s. cũ igit. So.** aliõ hodie: ut i glo. s. certe eẽ hz ista tpa cedebat a tẽ pore mortis: ut. l. post diẽ. in prin. qñ di. le. ce. **Uñ** dic q i illo. s. cũ igit. sit mentio de iure anti

eundẽ cõsilio. c. vij. 2 cõsilio. xxxviij. vbi põt si aliqs donat oia bona sua retẽto usufructu: ita tñ q donatari? post mortẽ teneat dimidiã dare pau peribus: an hec dicatur donatio causa mortis.

CDe manumissionibus.

Rubrica.

Lacuit. coputat de momẽto. An de momẽto ad momẽtũ fiat cõpu tatio. vide p bart. in. d. s. minorẽ. per Jmol. p bar to. 2 bal. i. l. fi cui. ff. de lega. i. **S** qui i suis. s. si ab ignoto etc. **Uide** qa not. allegat bal. 2 ang. in .l. bñ a zeno. ne. i prin. ij. col. C. d. qua dri. pscrip. **C**Uñ qri. s. fraudes. **Be** ne fac qd ha bef in. l. q in aliena. s. fi qd putat. de acqui. here. 2. l. q seruuz .s. de iterro. ac. 2 no. do. Jo. in ppiisf termis i. l. p. dotem i. vi. lec. dy. s. so. ma. lz nõ alle get istuz tex. vbi est casus s. bart. istud pumo limi ta nisi mãdũ tũ fuerit re pudiatũ fm bal. in. l. si lic teras. C. mã da. Itẽ nisi ex interualla lõgi tps mã datari? ege rit fm glo. no. i. s. ope. isti. de obl. q ex delict. vel quasi delict. nas. quã tenz Inno. e. de homi. i. c. ad auditiã. ad de q no. isti. de ac. in. s. se queõ i mate ria mãdati. **S**riũ e ver? ut no. p bar. i. l. nõ solu. s. mãdato. scri pti post bar. in. l. iij. s. i. ff. iudi. sol. adde bal. i. l. si patruus. i. ij. col. cõta utriusqz iu di. 2 q dixi i .l. si ita stipu latus. s. gri. fogon? s. v. obl. allegan do bar. in. l. post dotẽ et hic addo qb not. bal. in. l. cũ pñt? i fi. C. de pba. 2 bal. i. l. i. in .xi. q. C. fi s. uis extero. pulchre bal. in rubri. C.

CDe manumissionibus.

Rubrica.

Ex. l. sequenti.

CDe momẽto ad momẽtũ fit cõputatio in be neficio restituõis in integrũ.

Lacuit. Qui e i ultima die minor. xx. annorũ non est cit. **Op. de. l. iij. s. minorẽ. ff. d** mino. **Ja. de are. sol.** dicens quandoqz priuile gium incipit in tẽpore: quandoqz finif ex tẽpo re. primo casu aut incipit cum iniuria alterius: aut non. secũdo casu sufficit peruenisse ad ulti mam diem: ut hic. 2. l. qua etate. s. de testa. 2 hic si cum iniuria alterius: sufficit diem esse comple tam: ut. l. in omnibus. de actio. 2 oblig. 2. l. usu capere. j. de usucap. **S**i finitur ex tempore: tunc computatur de momẽto? ad momẽtus: ut. d. s. minorem. **C**Not. tex. in fin. sed secus in benefi cio restituõis in integrũ: ubi de momento ad momentum fit cõputatio. s. de mino. l. iij. s. minorem.

S qui suus. **Not.** de di/ ctione suus in. l. suos autem. s. de le. iij. 2 glo. bo/ na est in. l. ij. in prin. s. de origine iuris: quia su us non semper denotat dominium. 2 quando nõ potest sumitur improprie. 2 ista est bona lex.

Si ab ignoto. **Iste.** s. habet ca sum multũ singu larem. 2 per istum tex. dicunt quidam q in con tractu emptionis 2 uenditiõis debet dici ab ini tio q uendens constituit se emẽtis nomine pos sidere. 2 hoc fuit actum ab initio: ut hic: ibi eniz ab initio zc. sed hoc? non est uerum: quia hoc in domino 2 seruo: secus i duob? liberis q hoc possunt inter se pacisci. **Ex. s. sequenti.**

CSi dico procuratori uade 2 eme talem do/ mum nomine meo: 2 ipse emat pro se quia sibi non ita cito dedi pecuniam: presumitur tamen pro me empra.

Unde queri. **Tene** menti istum tex. cõtra fraudes? que fiunt tota die. dico tibi. uolo q emas domũ pro me. tu dixisti da pecuniam. ego non dedi ti bi ita cito. tu emisti pro te 2 tuo nomine q tunc lex presumit de pecunia mea emptam esse post/ quam a principio inter te 2 me fuit actum: ut hic. pro hoc facit. j. de iure fisci. l. edicto. s. cum ante.

R R R ij

de cotrabé. emp. in. xv. q. vbi et q. rit qd si con fumpit pecu rator fructo ex re emptat an copenfer eū pecunia. r dxi p bar to. in. v. l. iij. s. i. j. iudi. fol. r p bart. uidel esse ca fus ibi p an. ge. r imol. in l. pignori. s. h. j. de vlu. cap. ADDE ale. ran. confilio. lviij. iij. lib. C Sinauté. r no. ipfum. vide no. per Anno. i. c. ch olim. de pri. ti. idé in pu. pillor: ut hic é tex. quem not. ponde. rat bal. in. l. i. in. x. q. C. h. fru. exte. ro. r etiam i. xi. q. Ege in l. lia. hec est fing. lex qua allegauit tibi i. l. d. die. s. qui fatif. da. cog. De manu miffis vindi. eta. Rubri. I. paf. o liberta tis fauore. Idé in his q respiciunt fa uorem aie fe cū dū glo. in ca. h. gratio. fe. d. refcrip. in. vi. r. xv. d. i. n. qua. lio.

Sinauté. Iste é bonus ali. s. r no. ipm. r signa: qa uado ad monachū uel religiofū: ut emat p me: r emit po ftea monasteriū: nō pōr denegare qu mibi reuē dat: sed poti. pōr cōpelli: ut mibi reuēdat. hūc tex. allegat Ja. de are. ad hoc.

I quis dicat. Ibi utiqz nō maiore no. istū tex. p que pōr dterminari q nō pōt pena a patre ipōnēda uel ipofita excedere legalē: ut. C. de pa. po. l. iij. r. C. de emen. ppin.

Eruus pecunia. Tex. ibi retuliffet fi separato habuit animum redeundi: ut. s. de le. ij. cum pater. s. fi lia. Jaco. de are.

Uipene ferui effi ciuntur. Si alienatio é reuocabilis reus criminis capitalis nō pōt reuocare. h. d.

Eruus hac. Ibi nifi ita. rō dñe é: quia bitionē testa toris contrabentis r iudicis equipara ri hoc dicit.

Ulius debitor. Illud qd nō é in bonis debitorū fimpliciter nō trá fit i obligatiōe creditorū fimpliciter. h. d.

Ortis. Iste tex. é bonus r nota bilis: r tene eum mēti.

Aufa. Ibi nifi ita. rō dñe é: quia lex femp er est certa: fecus in eo qd in facto hois confifit.

Huellam. Sufficit ad euit ad dam pe nā fi d factō fit factū. h. d.

Eruum. Facit ad. q. an phi bitio fundi dotalis porrigitur ad res que feruādo feruari poffunt. de quo in. s. r cū lege. C. de re. ur. act. r glo. nor. in auē. f. uae a me. C. ad uell. r ibi dixi anno.

Aius. No. in fi. tex. facit ad. q. fi emō rē. r dicit pba cōtra ctus. emit sub cōditiōe r erit mod. fa cit ad id qd dixi. s. e. l. cū queritur. s. nihil.

Ege iulia. No. istum tex. quo illa cā de mandaf. dic ut. l. poffeffore.

De manumiffis uindicta. Rubrica.

Quid fit dicere d manumiffis uindicta. No ponit. C. d manumif. r dicit q olim p̄ror manu mittēdo habebat uirgā i manu qua t̄gebat fer uū r dicebat ei. aio te liberū de iure gritū. uel ali ter manumiffus fuit qd a feru. q uindicauit inuā riā populi romani de quo fit mētio. s. de origie iuris. l. ij. Omnes ergo q manumittunt a iudice dicuntur exēplo illi. manumitti uindicta.

I minor. An q nō pōt per fe poffit alij cōmitte re: dixi āno in. l. h. C. de pac. sed tex. est in. l. fi fundus. s. i. s. de pignoribus.

I pater. Volūtas nō finitur morte libertatis fa uor. Ite reuocatio nō dz puenire i no titiam mandatarij fi ex reuocatiōe non ledif. uī de glo. q incipit nō ergo rē. sed ibi uerfaf dānuz fi ignorāti renūciaf. non enim reuocatio nocere debet: ut. l. fi mādaf. s. mā. hic p manumiffio

nem mādatarij dānu non uerfatur. By. Jaco. de are. de hoc plene per Ly. C. man. l. manda tum.

Quotiens. No. bene istū. s. qui uer detur contra id qd dixi in. l. multū. s. de condi. r demon. Sed pro mo do dicamus q est fauore libertatis. tamen co gitabis.

Ista causa. Facit q prela tus pōt remu neraf pro feruitijs habitis: qd alias nō poffet. sed hz pbare istas cās quas hic ponit qa iuste sunt. r facit. l. iubemus. C. sacrofan. ecclē.

Ex. l. fequenti.

An pcura. poffit esse ille qui est minor.

I collectaneus. Per istum tex. dicit Ja. de are. r Ol. ut refert Ly. i. l. exigendi. C. de pecu. q minor. xv. annis pōt esse pcur. Cōtrariū tenet glo. l. fi minor. s. de pecu. r preallegata lex exigendi. Dic itelligitur de pcuratore ad iudicia nō ad negocia: quia nō est fufficiēs causa manumittēdi: qa etiā feruus pōt esse pcur. ad negocia: ut. l. feruū. de pecu. nō ergo effet iufta cā manumittēdi: qa uult facere cū pcuratorē ad negocia. Ad. l. fi minor. r. l. exigē di. dic q loquitur in defensore: fecus i reo. Sed quicqd dicas habemus hodie cafum q minor nō pōt esse pcurator: ut extra de pecu. c. q gene raliter. li. vi. Ad. l. istā rñde q loquitur ad nego cia r é fufficiēs causa: qa citius cōtrahit quis cuz libero q cū feruo. r pōt eē iufta causa manumif fionis qa libentius debet negociū gerere r ma gis fideliter cū beneficiū libertatis accepit cum fele nouerit obfequi plus debere rē. ut. l. i. in fi. C. de offi. pcur.

Ex. l. fequenti.

Abi minor pōt esse i iudicio sine tutor eo ca fu pōt pcuratorē cōftituere sine tutore.

Preterito. Nota istuz textū bene.

Absens. Tene mēti istū tex. quē doc. allegant ubiqz minor pōt esse in iudicio sine tutore. r quādociqz pōt sine tutore gerere ad ea pōt pcuratorē cōftituere fi ne tutoris auctoritate. ar. hui. l. r. s. qui petant tu. l. diuus. s. i. no. extra de refri. spo. c. ex parte.

Ex. l. fequenti.

Notarius citatus ab alio q a principe nō po test extra territorij creatis cōficere iftrumētū.

Sud proconfulē.

Ista é no. lex ego allego legē istā q ille q hz iurifditiōne uolūtariā ab alio qfitā q a pri cipe nō pōt eā extra territorij exercef. r ideo ta bellio factus a rege nō pōt eē regnū cōdere in ftrumētū. nec tabellio fact. a populo extra illuz populū pōt in ftrumētū cōdere. fimile in l. ij. d officio proconful. r le.

Ex. l. fequenti.

Institut. filius cū hoc q hereditate priuef fi accepit indignā priuādus uenit fi ancillaz uxo rem ducat.

I rogatus matrimo

nij. Istū. s. cū glo. no. iduco ad unā. q. qui dā fecit testamētū r reliqt filiū fuū heredē. r dī cit q fi fili. me. accepit uxore fibi idignā priue tur hereditate r dūeniat i talē. Ille accepit vnaz ancillā an amittit hereditatē. r certe uidet q nō

d C. l. fi ma daffem. Et le gitur i. c. ex pte decani. extra de re fcrip. r quod no. C. de fatidā. l. i. r bar. in. l. non folū. s. moz. te. in. vi. col. de no. oper. nunci. X prete e rito. s. abfens. istuz tex. adde bar to. in. l. fi ex legati causa. de v. b. obli. f. Iud a pcofu lem d bac. l. vide p bar. alias bal. l. l. cunctos po pulos. C. de fūma trini. s. I roga o tus. fibi indignā que dicatur indi gna uxore. ad de bal. in. l. j. iij. C. d nup. per illā tex.

Partial text from the right edge of the page, including fragments of other entries and marginal notes.

Ater ex p. prouincia. adde ad banc. l. q. no. Inno. in ca. in causis. in fin. de offi. b. le. facit. l. ite. et. s. i. quod cuiusq. vni. uer. no.

De manu missis testamento. Rubrica.

Fru. s. etuari. um. de intel. lectu hui. l. vide do. Jo. in. l. si seruus tici. post bar. to. d. lega. ij. s. ita scri. ptus sit. formatus ar. ticular. Ad. de. l. filius de. testa. r. l. si. ux. or. d. adul. te. ang. in. l. ij. vi. bono. rap. dixi. d. l. i. d. duob. re. jo.

Ita fue. rit. s. q. sto. hec. itez. erit. dicendū. vide. plene. bal. in. l. i. C. de. act. r. ob. r. l. i. C. m. da. r. differ. tiaz. inter. di. ctione. cuz. r. dictionez. r. collige. ex. no. ta. p. bar. i. l. i. s. si. plures. s. de. exerci. to. in. vi. q. i. repe. r. p. bar. to. i. l. si. cui. in. prin. d. le. i.

p. ista glo. qa indigna est q. phibet duci: sed ista no. phibet duci. In contrariū facit q. idigna dicitur cōsiderata q̄litate uiri r. suorū nataliū: ut. l. .iij. s. si emācipatus fili. s. de bo. poss. cōtra ta. bu. r. C. de epi. audi. l. tam demētis. Ja. de are. tangit hic.

Ater ex prouincia:

Qui p. aliū facit ipe. facere uidet: ut. l. i. s. deie. cisse. de ui. r. vi. ar. glo. dicit q. p. fictionez. sed dico in. l. si is q. pro emptore. j. de usuca. q. illud ē uerū i. bis q. facti sunt: qa tūc fite. v. fieri. sed i. bis q. iuris sunt. pprie ipse fecit: ut. hic.

De manumif. que seruis ad uniuersi. ptinē. impo. Rubrica.

Erus ciuitatis.

Solet eē q̄stio: an ciuitas eg. paretur pupillo an solet restitui more mino. r. ē materia. l. res. C. ex q. cau. ma. r. C. di. iure rei pu. l. rēpublicā. li. xi. S. an eg. paret pupillo. u. idet q. equiparet. cui. libet priuato: ut. hic. cōiun. cta. l. pupill. s. ti. i. ad mace. l. nihil. interest. et. l. .iij. s. nihil. s. d. manu. glo. tua. v. dicit q. eg. pa. ret. pupillo. aliō. repis. i. gl. l. i. q. cuiusq. uniu. er.

De manumif. testamēto. Rubrica.

I quis ita.

Ibi a. te. i. a. testamētaria. libertate. r. sic nulluz. uidebat. lega. ut. C. de legi. l. si. suus. Ja. de are.

I fructuarium.

Q̄n. testa. tor. legat. rē. suā. trāsit. dñium. recta. uia. i. legatariū: s. q̄n. heredis. nō. trāsit. recta. uia: ut. l. i. C. cōia. de leg. r. ibi. p. doctores: s. glo. dicat. al. ter. r. male. s. ubi. testator. legat. rē. suā. quo. ad. p. prietate. heredis: quo. ad. usufructū: an. transeat. recta. uia. dñium. i. legatariū: certe. sic. ut. hic. Ex. l. sequenti.

An procedat articulus q. talis cognouit. lem uiolenter.

I ita scriptum sit:

Ista ē pulchra lex r. notabilis. r. si tu ha. beres. itellectū. tu. diceres. mihi. hic. ē. casus. cōtra. quādā. q̄stione. quā. formaui. in. l. ij. j. de. duobus. reis. ubi. dī. i. glo. actiue. r. passiue. r. ē. alia. glo. C. de. pcur. in. l. i. r. fuit. q̄d. qa. fuit. format. articulus. q. talis. cognouit. talē. uiolēter. r. dixi. q. pōt. itelli. gi. actiue. r. passiue. iō. articulus. nō. cōclu. debat. hic. v. p. tra: qa. diligēter. pōt. assumi. actiue. r. passiue. r. s. m. mentē. disponētis. tñ. itelligit: sed. nō. ē. con. tra: qa. uer. ē. q. s. m. mentē. r. intētionē. p. serētis. i. iudicijs. d. i. ter. ptari. s. i. articulo. si. sic. pbauerit. tex. interpretatur. cōtra. proferentē: s. ipse. profe. rens. pro. se. interpretetur.

I quis libertatem.

Aliter nō. possit. dari. directa. nā. remis. sio. fit. iure. pretorio. r. sic. datur. utilis. nō. directa: ut. d. s. quotiēs. allegato. i. glo.

Ex. l. sequenti.

De dictione cum.

I ita fuerit.

Questio hec. Iste. s. s. sit. i. e. or. dinarijs: tñ. gl. in. l. plures. C. de. cō. i. ser. fecit. magnū. festū. C. Not. q. cōditio. q. cōsistit. i. dādo. r. faciēdo. si. satisfat. d.

iure. i. snia. nō. C. Itē. no. q. ipa. uolumia. rōnū. de. bēt. reddi. q̄d. r. Ja. de. are. in. l. i. s. officio. d. tu. r. ra. dif. q. tutor. d. reddere. pupillo. libros. rōnū. Itē. erit. dicēdū. notabiliter. q. dictio. cuz. posita. iter. p. sonas. cōiungit. p. cipaliter. nō. accessorie. C. Itē. no. q. licita. argumētatio. ē. de. s. bis. legis. ad. s. ba. testatorū. C. Op. q. dictio. cū. cōiungit. accessorie: ut. l. i. ij. r. ij. s. de. pecu. le. Soluit. gl. tua. illud. cōtrariū. multū. notabiliter. isti. de. le. s. si. ancillas: qa. dictio. cū. iter. p. sonas. cōiungit. prin. cipaliter: ut. h. s. iter. res. cōiungit. accessorie: ut. l. i. r. ij. de. pe. le. p. l. y. i. l. i. C. de. s. bo. signi.

Ex. l. sequenti.

Culier relicta usufructuaria filio iustitio et extraneo substituto si moris filius debet habere integrum usumfructum.

I ita scriptū fuerit.

Si fauore certe rei s. ba. trabūtur ad im. propriā. significatiōē. talis. fauor. ad. dispositio. nē. sibi. cōiuctā. nō. trahit. h. d. Ja. d. are. ponit. h. unā. distinctionē. quā. ponit. l. y. i. l. ex. his. C. q̄n. dies. le. ce. Habetis. hic. uidet. unā. q. testator. re. lig. filiū. suū. heredē. r. sibi. substituit. e. nē. r. suā. uxore. reliq. dñam. r. fructuaria. o. ium. bonorum. suorū. mō. fili. nō. extitit. heres. mulier. uult. usu. fructū. o. ium. bonorū. suorū. substitur. dicit. tu. nō. d. bes. h. re. nisi. alimēta. s. m. cōsuetudinē. post. i. l. i. C. si. secūdo. nup. mu. r. nō. ob. qa. sum. e. nē. r. qa. filio. fuit. ipositū. grauamē. Dico. q. q. d. dicat. extrane. q. mulier. d. beat. h. re. usufructū. o. ium. bo. norū. p. istā. legē. cōiucta. illa. cōsuetudine: qa. q̄n. relinquit. dñā. r. usufructuaria. d. ius. scripto. d. ba. bere. dñium. r. usufructū: s. ex. cōsuetudie. fauor. si. liorū. itē. p. tē. ut. d. beat. h. re. alimēta. nā. fauore. si. li. j. remoto: qa. nō. fuit. heres: s. fuerit. scriptus. re. manet. lex: ut. ar. h. i. sine. cōiucta. d. cā. cōsuetudie.

I libertas que.

aliqud. nō. pōt. cōferri. in. tēpus. quo. fieri. non. pōt.

Hec aut scriptura. Not. istū. ca. sum. de. quo. facio. magnum. festum. alibi.

Hec scriptura testamē

ti. Hec. uerba. ita. ut. faciūt. modum. r. potest. quis. compelli. ad. modum. implendum.

Host annum. Pluralis. locutio. duorum. numero. est. contenta.

Ex. l. sequenti.

Tempus quo nox efficitur ē dies. r. tempus quo dies efficitur est nox.

U i duos.

Hec conditio. Si. tēpus. appo. nit. substātie. lega. ti. i. dubio. tps. incipi. t. m. r. e. testatorū. hoc. dic. Hic. dicā. tibi. unū. q̄d. tenebis. mēti. dicitur. q. vi. uens. moritur. r. scitis. q. sit. q̄d. an. sero. sit. d. nocte. uel. nō. r. hoc. anno. q̄n. redij. domū. equitau. tēpe. stiuē: r. cogitau. hoc. per. istā. legē: quia. dies. mo. ritur. nocte. ueniēte. r. sic. tempus. illud. quo. nox. efficitur. est. dies: r. non. nox. Ita. mane. quando. nondum. uenit. dies. antequā. ueniat. dum. icipit. uenire. est. nox. r. nō. dies. quia. nondum. uenit. et. hoc. dico. per. istam. legem. quia. hic. uiuens. mori. tur. r. nondum. est. mortuus. et. sic. uiuens. licet. in. cipiāt. mori. de. ista. q. dixi. hoc. anno. in. l. ij. C. de. custo. re. in. terris. ubi. pulsantur. campane. uide. ibi.

ADDE ad no. per bart. q. libri ratio num debe ant reddi q. voluit bal. confilio. ccc liij.

e. I ita scri s. ptu fue rit. unam. q. Adde bart. late i. l. ticia. de lega. ij.

f. Ut duos q. s. hec p. ditio. de ista. q. Uide bar. to. in. l. facta. s. tēpus. ff. de pe. r. facit. iste. tex. ad. a. liaz. q. d. qua. per. bal. in. l. fi. C. de. pac. vbi. allegat. istum. tex. ADDE an. ge. confilio. clxxxiiij. q. modo. statu. tum. per. so. num. camp. ne. possit. in. ducere. no. ctem. r. diez.

¶ Uti fili- q um im pubere. Ad gl. hic q sus ficiat sola co fessio tutoris q ratio ad ministratiois fuit reddita. vide bal. in auē. hie in .iij. col. C. de secū. nup. b Uti ha- q bebat. non nocet. Error sylla- be nō vitiat. Ite i errore littere. c. ex parte. de fi- istru. r. utrū. q etiam ha- ber locū i re scrip. ut ibi no. in glo. ni si per talē de sectum red- deretur sal- sum latinum .c. ad audie- tiam. el pri- mo. de re- scrip. r. no. h dixi aliquid post bar. i. l. .iij. de te. i.

¶ De fidei- commissari. li- berta. Ru- brica.

¶ I qo i s testam- to. do. Ros. Uide bart. r. q ibi dixi in. l. q fi- lio. s. i. de he- re. istitu. Ad de bart. in. l. q testamēto .C. d manu. testamēto et adde h tex. r. ibi bal. i. l. fi- in prin. C. d testa. manu. ¶ Rgo. s. e si is qui. Adde bart. i .l. i. in. iij. q. pri. s. d vul. r. pupi. r. no. in. l. eqsimū .s. expectadi de secū. tab. r. bar. in. l. fi- in fi. de sent. pass.

¶ Eruos legauit. ^{¶ De minif} se uidetur qui non apparet demem- nisse. hoc dicit. Ex. l. sequenti.

¶ Testis dicens de mense ianuarij imo februa rij aliqd actū pbat de mense februarij.

¶ Tichus immo. ^{¶ Bi- crio v} mo ponit correctiue. h. d. Allegat istō ad dictū testis q interrogat de quo mēse fuit. et dicit de mēse ianuarij immo de mense februarij. statur ultimo dicto tanquā corrigenti.

¶ Uti filium ipuberē. Quietatio tutorū ualet nisi inter ipsuz et eum cui facta est fuerit collusum. hoc dicit. Ex. l. sequenti.

¶ An auē. ex causa: habeat locum in preteritio- ne paterna.

¶ Nozem. ^{¶ Iste ē bonus casus.} uide glo. que incipit dabunt tamē. r. r. habes hic glo. q au- tenti. ex cā: habet locū in pteritioe paterna. r si miles glo. dedi i auē. ex causa. hic dico istaz glo. esse falsam: qa hic procurator ignorauit. r iō uo- luit eū priuare oibus bonis. r probō per. l. sicut .C. de testa. mili. Preterea posito q nō eēt lex. tū ē casus. l. si nūquā. C. de reuo. dona. i posthu- mo preterito. et non est mensis q consului id quod dixi.

¶ Am ex pluribus.

Incertitudo rerū r psonaz uitiat lega- tū. h. d. fm Dy. Alibi uide glo. q i caput. r. j. d re. dub. ibi quod ē spāle. imo ibi est certitudo rerū. hic rerum r personarum. r no. per Dy. in. ca. in obscuris. extra de re. iur. li. vi.

¶ Liēdū ē necessario.

Existētia sui heredis confirmat liberta- tes. hoc dicit.

¶ Tichus seruus. ^{¶ Iste ē no-} tabilis casus. r tene menti istum casum pro alienationibus que fiunt: ut non alienentur res: quia si alienentur reuertentur ad uendē- tem. dixi in. l. absentis. s. i. s. de dona.

¶ Ita fuerit.

¶ Libertas. ^{¶ Ista ē no. l. quā mille ui-} cibus allegauit tibi in ma- teria. de v. b. obl. C. No. tex. ibi celeritas p matura rē. allegat an emphiteota possit pēsiōe sol- uere in pri. anni dicā de hoc plene. j. de statulib. .l. statuliberis. s. stichus. C. No. ultio hāc. l. qū danf dilatioes. una p pma. secūda p fa. r tertia p tertia r peremptorie. utrū tenerētur i utroqz. dixi in. l. qui ante calēdas. j. de verbo. obli.

¶ Euiā decedens.

No. istā. l. p eo q faciūt tota die testa- tores. istitui filiū meū sub cōditioe si decesserit si ne liberis rē. q non est conditionaliter istituo .j. de dona. l. ij. ibi dicam.

¶ Ucius. ^{¶ Ius cōfistēs in dando} nō pōt ipleri p psonaz curatoris adulti. h. d. r facio magnū fe- stū de ista. l. j. de sol. l. seruus. C. No. q factum tutorum nocet pupillo: ut hic. r. l. lucius. s. tu- tele. de admi. tu.

¶ Uti habebat. ^{¶ Error i syl-} laba nō no- cet. ^{¶ hoc dicit.} Ex. l. sequenti.

¶ Dabz: electionē vulgariter pupillariter r di- recto substitutus ex quo uelit succedere.

¶ I quis seruo. ^{¶ Ista. l. al-} legal q si qs ē substitutus directo vulgariter pu- pillariter r p fideicommissum quo iure possit pe- tere. r certe in electione sua est: ut hic. r. l. recusa re. s. ticius. s. ad trebel.

¶ I quis locuples. ^{¶ Al-} le- gaudi istā. l. q argumētū a cōtrario sen- su est expressa significatione. i. apertissime. r tibi allegauit. l. omnes populi. contrarium est per. l. apud antiquos. C. de furtis.

¶ Icia.
¶ Lucius. ^{¶ Ibi liber ne esto. i. eē nō pos-} sis. r sic fuit potētia denega- tiua. p istā. l. uidef ostrui practica Dy. in. c. pec- catū nō remittitur. de dictioe nisi. r hic ponitur derogatio negatiua. hic dy. dicit q nō pcedit: s; i uno: lz i cōstructū nō. s; solutio ē q hic prece- dit negatiua potētie nō negatiua actus: quia ne- gat potētiā. r ideo ponit potētiā dictio nisi.

¶ De fideicommissa liberta. ^{¶ Rubrica.}

¶ I quis i testamen

^{¶ Ista ē bona lex. r ros. ponit unam} .q. in libellis suis contra istā legē. Ad cōfirmationē eorū q in testamēto relinquuntur regrif aditio ab intestato. h. d. do. Ros. format .q. in ti. de act. ex testō. r dicit q i codicill cōfirmā- dis nō requirit aditio hereditatis ab intestato. ipse dicere uidetur cōtra istam. l. r Ja. de are. be- ne dicit hic q requiritur aditio ab intestato ad confirmanda relicta in codicillis.

¶ Rgo.

¶ Si is qui. ^{¶ Not. q inspicitur quod} euenire potest de iure cōi- nō inspicitur qd euenire pōt de iure spectali.

¶ Si sub conditione. ^{¶ Facul-} tas im- plendi conditionem ad heredē transfertur.

Ex. s. sequenti.

¶ Iudex potest cogere uniuersitates ad facien- dum syndicum.

¶ Creditoribus. ^{¶ Ibi r oportet} off. iudicis. r Ja. de are. inducit istuz tex. q iudex potest co- gere uniuersitatem: ut faciat syndicum.

¶ Eadem constitutio. ^{¶ Iste} tex. fa- cit q bona uacantia non sunt hereditas: ut dixi in. l. fideiussor. in fin. j. de fideiuss.

¶ Uidā i testamento.

No. tex. ad doctrinā q dā i. l. fi. C. de re- b^o alienis nō ali. C. No. q aliqui p factū pōt ipe diri alienatio rei. dicā. j. de acquiren. pos. l. i.

¶ Oesperator. ^{¶ No. q res q ē} p hibi- ta alie- nari nō pōt deueni i fiscū. ppter publi- cationē: ut. l. si libertinus. s. de bonis libert. r. l. status in fi. j. de iure fisci. r qd dixi in. l. si finita .s. si de uectigalibus. s. de dam. infecto.

¶ Credito- ribz. quia iu- dex pōt cogere. an iudex possit cogere uniuersitatē ad facienduz syndicū. facit ad hoc quod not. bart. i. l. ly. C. de iur. reipubli. lib. .xi. r qd dixi p^o bart. in. l. nō pōt. j. de reg. iur. Ad hoc etiā alle- gat bar. istuz tex. i. l. solēt. in fi. d. ali. et ciba. leg. et spe. i loco de quo ibi p. cū. s; uidef vel- le bart. i. l. i. C. d iure rei pu- li. r. r vi de bal. in. l. i. .s. qd. s. qd cuiusqz vn- uer. nomf. p Inno. i. c. ro- mana. ad fi. extra de sen- excō. in. vi- no. bal. i. l. ij. .s. hoc ē. C. de iura. calū. p bal. in. l. fi. C. d manu. testa. vid bar- to. i. l. i. s. fi- nautē colle- giū. per illuz tex. s. ad tre- bel. s; itelli- ge illud fm istā. l. i. q im- mo iudex po- test cogere. ¶ Ispa- tor. de- uenire in fi- scū. s; Ro. in. l. fi cōstan- te. s. fi. p illū tex. s. so. ma- uidef tenere p^o r rādet ad istū tex. ut ibi p. cū: sed ipsemet p^o dicit i. l. finita .s. si de uecti- galibz. s. de dā. ifec. r vi de ang. hic r Jo. an. i ad- di. spe. i ti. s; feu. s. qm. v. oldra. j.

Utius. l. ite no. ar. vide bar. to. in. l. decernim. C. d. aq. ductu. li. xi. b. Facere pbi. Sentit hic bar. q. v. bu uoluerit iunctuz vbo placuerit: vel uidebit: im- potet libera uoluntate. co- trariu uidef ipse uelle et melius in ex- traugan. ad reprimen. in v. uidef i vl- ti. colu. vide no. p. bar. in .l. centesimis .s. fi. i aspe. col. 7. Imol. ibi. de vbo. obli. c. Lega- sario. s. a duob. vi- de bal. in. l. i. in. xij. q. C. quando non pe. par. d. Um is c. qui. no. dicit bn. Lo- tra bar. h. te- net roma. in .l. i. j. d. re iu- di. 7. vide qd no. bal. i au- tenti. genera- liter. C. de epi. 7. cleri. i .vi. col. ver- iuxta hoc q. rif. bal. et vi- def p. riu. te- nere in. l. ter- minato i vl- ti. col. C. de fruc. 7. lit. ex- pen. 7. Imo. i. l. iudex post qua. ff. de re- iudi. 7. istud dictu bar. dz itelligi quan- do codena- tio expensaz est incerta q ad psonas: secus si quo ad expensas ca. cu dilecti i fi. de do. et cotu. 7. c. au- ditis. de pro- curat. c. i. de sequet. poss. 7. fruc. si tam- alique expen- se facte sunt sup aliqua ex- ceptioe pem- ptoria code- natio expen- ru dberet ee certa. c. sinez litibus. 7. ibi Im. i victo- ti. d. do. 7. co- tu. 7. ide bal. i. d. l. termia- to. 7. qd not- inno. in. c. in- ter dilectos. de elec.

Ex. l. sequenti. De uerbo placebit 7 uidebitur.

Utius ticius. Iste e no. 7 singula- ris casus. aliqs istiuif heres 7 fideico- missari: 7 tuc no e fideicommissari nisi sit heres. ar. h. legis ibi modestin. 7c. C. Itē no. ar. p ta bellionib' q dicit talis q alias sic uocat ibi: q z pusill' uocat 7c. C. Itē no. q vbu vult. signifi- cat uoluntate alteri' libera. Itē si qs arbitrat' fue- rit iportat arbitriu boni uiri. qd de vbo placet. 7 casus hic e q libertas no pot comitti i uolunta- te libera heredis: ut. j. e. l. fideicommissaria: s; i ar- bitriu boni uiri. 7 sic uidetis q vbu placet signi- ficat arbitriu boni uiri. de vbo uidebit. habetis .j. e. l. fideicommissaria. Et ideo semper in fideico- missis sum solitus facere poni. prout sibi uide- bitur uoluerit. 7 placebit.

Leuola. Vide de vbo uisum fuerit

Ex. l. sequenti. Officiales q remaserunt i sacculo possunt exer- cere officiu antequa extrahantur: quia certum e ad ipsos spectare officium.

Legatario.

A duobus. Nota q si duob' data e electio: 7 alter latitat nolēs eligere: sol' q remanet pot eligere. facit. l. i. s. si plures. s. de exercito. 7 facit. ex d electi. c. cu olim. s. q ex suis. C. Iste s. est no. 7 facit ad qone officiales sunt missi i sacculo: 7 e icertuz ex- trahunt a fortuna 7 uenio ad ultimos de quib' e certu eos exire: qa alij no sunt: exercet officium antequa extrahuntur an ualeat: 7 uidef q no per- statutu. sed dic q statutu loquitur quando e in- certum q no pot deuenire magis ad unu q ad alium. hoc dicit Ja. de are.

Uis qui. Mo. istu tex. ptra iudices qn un' uincit i una parte 7 ali' in alia pte 7 iudex dicit codeno uictu uicto- ri in expen. no dicit bene: quia illa uerba non re- leuant nisi declarat q uterqz sit uictor

Fideicommissaria.

Seruū peculii. Dic e notabi- lia casus 7 e co- tra unā. l. de q possētis dubitare. Dicit h q qn aliqd madaf plurib' 7 p unū solū pot expediti illi tm uidef ee madaf. Ja. de are. concordat. ee de rescrip. c. ea te. 7 sic uidef. l. ista cōtra. l. si tibi hō. s. pe. s. de le. i. ubi no debet nisi p heredita- ria parte res q erat solius uni' heredis. breuiter hoc fuit error testatoris: sec' si no erraret. 7 ista solutione dabā dum legebam hoc: 7 fm hoc illa concordantia non multū faceret.

Um uero.

Apparet igitur. Querit glo. an ide i maio- rib'. 7 dicit q sic. 7 Ja. de are. dic ptra 7 hoc pp- duo spalia nascit: qn. s. p' mortē 7 ppter puber- tatē. C. s; op. duo spalia non possunt circa ide- cōcurrere: ut. l. i. c. de dotis. pmif. Sol. duo spe- cialia habētia origine ex eode fonte circa ide- no possunt cōcurrere: secus si ex diuersis.

Subuentum. Mo. q pretor co- gnoscit pte absen- te 7 dicit fieri causa cognita cognosci de pitate. 7 sic ante lit. cōtest. etiā pot examinari testis: ut dixi. s. de dāno infec. in. l. rotiens.

Hoc senatus. Nota q snia lata pte absente e aliq- iz rescindatur lata ex falsa causa. qd secus e in de- creto interposito ex falsa ca: qa est ipso iure nullū: ut. l. magis puto. s. fi. s. de reb' eoru. 7. j. ne uis fiat. ei. l. i. s. hec uerba.

Item seruum.

Hec aut uerba. Nota q is q cōtēnit uenire non uidetur latitare.

Ex. s. sequenti. Cleric' ab ecclesia 7 uxor a uiro presumitur abesse ex iniusta causa.

Ex iusta causa. Mo. q absentef dicitur ex iusta ca. s; q no sūt ex ca abites iniuste dicūf abites. Inn. dic q si cleric' abest ab ecclesia psumit ex i- iusta ca abesse. Idē i uiro q abest ab uxore i. c. fi. de eo qui mit. in pos. causa rei seruandē.

Filius erit. Difficili' p- do qd hēo ex meo: qd habeo ex beneficio alieno. 7 ad hoc allegatur. facit. l. quod principi. 7. l. si au- guste. de leg. ij.

Um quasi. Mo. q decretū interpositū cōtra defunctū tāquā cōtra absente trāsserf ad heredē 7 istud e hic speciale in libertate.

Si plures. Mo. q psumit lata snia quāuis no sit qd pono i materia mea s fictioib' in. l. si quis p emptore. de usucap. Querebā i materia substitutiois ex- p- plarie. utrum ad cōfirmationē exp- plarie regraf aditio. hic uidetur q requiratur illa que sufficit 7 requiritur in furioso: ut dixi in. l. cū heredis. s. ad trebel. 7 hic in fi. uidetur facere.

Ex. l. sequenti. State statuto q pncipalis hē ptumax no ap- pellat si pcur. e hē ptumax dñs pot appellare.

Eqz infantes. Tene- menti tex. ibi: s; nec si filij. s. qa iniquū 7c. cū glo. q icipit s; tutores 7c. ad qstione quā dispu- tau bononie: 7 ibi examinaui. ubi e statutu q pncipalis citat' dz rridere. alias habet p pffeso. tutor uel pcurator citat' no cōparuit: an habea- tur p cōfesso. 7 hic tex. facit q no. s; tex. facit cō- tra in. l. no solū. i prin. s. de pecu. Itē facit ad q- stione statuto cauef q pncipalis citatus hē ptu- max no appellat pecu. est hē cōtumax: an pnci- palis pot appellare: certe sic ut hic. Inno. rāgit i. c. i. ex ut lit. no cōtest. Et tertio āno dixi uobis in. l. i. s. si pcurator. s. si qs ius di. non ob. no al- legauit istā legē: quia no fui recordatus.

Ex. s. sequenti. An citat' sub no suo iudice teneaf cōparere.

Quid ergo. Lege istū. s. cōtinuan- do ad pcedētia et ha- bes casum: qa scitis q citatus dz uenit 7 allega- re priuilegiū suū. si citatus sub no suo iudice no uenit: an pot fieri missio. hic uidef casus q sic.

Ipure data. Nota istaz h. qliter iudex h; facer: ut rō red daf. 7 no restituef. i. de singulis istituere. C. Mo. q qui tenef reddere rōnē tenetur me s singulis istruere. Itē tenef reddere cōputatioes 7c.

Ex. l. sequenti. An ex testamēto iperfecto rōne uolūtatis de- beantur legata ad pias causas.

Eqz Man n tes. s. qd ergo. 7 ha- bes casu. fa- cit ad no. i. l. .ij. s. si qs in- ius uo. 7 per- bar. in. l. non- uidet. el. pri- mo. s. de iu- di. f. In testa- i mento. Ad istū tex. uide glo. et bal. 7 que ibi scripti p' eū in. l. ca quas in. iij. colū. .C. de fidei- cōmis. 7 vob bal. in. l. si tu- re. C. d testa- manu. 7 vob bal. in. l. quā- uis. C. eo. ti. g. Et istā. l. allegauit. Ad de q no. bar- to. in. l. fi. in- fi. s. si qs ali- testa. pbi. et qd dixi in. l. fi. s. d' istito. 7 bar. in. l. ge- rit. de acqui- bere. v. circa fm prin. per Imol. in. l. fi- is qui. s. de testam. 7 vi- de bart. in. l. hac cōstitutā ma. s. ex im- perfecto. C. de testamē.

Lucius ticius. fac ad. q. Uide bal. i. au. q. b. u. f. d. q. C. de h. r. o. f. a. n. ecc. l. 1. sic an statutu liget statuete. de quo p. Jo. an. in. c. i. de costi. i. vi. i. nouella. p. bar. r. ang. i. l. i. s. q. d. qui q. iur. p. Jo. an. i. regula. cul. l. 3. de reg. iur. in. vi. i. mercuria. r. facit q. d. no. p. Guil. in. l. sed si hac. s. p. tituta. s. de in ius voca. rbi dicebat q. si statutu diceret. si q. d. berit vanu i vinea pu nias i cetum dno applica die: q. si dno det vanu in sua vinea applicabatur ei cetu q. d. fol uere r. die q. non q. iudi. gno. l. si ab hostib. s. fo. ma. r. l. i. i. fi. C. de rap. virgi. Et ad de q. bal. in. c. i. s. ad bec de pace iur. fir. dixit: an q. rone iurisdictionis sit maior scipo simpliciter: ita q. liget p. p. riu statutu r. vicit q. archi. tenz q. sic. de q. vide latius ibi p. eu r. p. bal. in. l. dig. vor. C. de lega. bal. in. l. i. s. similitiq. mo. C. de lat. li. ber. fol. r. ibi ang. r. in. l. fi. cu ipso. C. d. zben. emp. plene p. pe. d. anch. i. c. can. nonu statuta in ver. xij. q. ro. de costi. tu. p. Jo. cal. in repeti. ca. de illio. d. ra. pto. i. vij. q. r. ibi eti an statutu archi. episcopi li. get episcopi i sua dyocesi delinquet r. adde bal. i. l. fi. costu. s. de adopt. r. dixi p. bar. i. d. l. ij. s. q. d. q. f. g. tur.

ADDE an statués obliget statuto Ro. consilio .lviij.
b. Mais an r. cilla. s. szoresz. tibi placet. Mo. q. vbu placz ipoztat arbitriu boni vi. ri. Ad bart. p. illu tex. i. l. luciticius r. s. e. r. i. l. cu pponas. C. e. r. i. l. fi. q. arbitratu. d. vbo. obl. r. p. bar. i. l. fi. sic. de le. i. p. bal. in. l. volutas C. d. fidico.
c. ADDE abb. consilio. iiij. secudo libro.
c. Lucius tici' i testameto. Uide p bar. i. l. fi. sic. b. le. i. r. extranaga. ad re prim. i. vbo videbis. ubi videt contrarius. dixi i. l. i. p. Ro. s. d. arbi. r. ad.

ADDE an statués obliget statuto Ro. consilio .lviij.
b. Mais an r. cilla. s. szoresz. tibi placet. Mo. q. vbu placz ipoztat arbitriu boni vi. ri. Ad bart. p. illu tex. i. l. luciticius r. s. e. r. i. l. cu pponas. C. e. r. i. l. fi. q. arbitratu. d. vbo. obl. r. p. bar. i. l. fi. sic. de le. i. p. bal. in. l. volutas C. d. fidico.
c. ADDE abb. consilio. iiij. secudo libro.
c. Lucius tici' i testameto. Uide p bar. i. l. fi. sic. b. le. i. r. extranaga. ad re prim. i. vbo videbis. ubi videt contrarius. dixi i. l. i. p. Ro. s. d. arbi. r. ad.

c. ADDE abb. consilio. iiij. secudo libro.

Testamento. Dicitur casus

pra ultramontanos q tenet pra glo. q. die q. ex testameto impfecto relicta obetur naturaliter. Ly. sequitur De. contra gl. S. 3. pra eos est h casus. r. i. l. ij. C. de fideicomis. dixi ano in. l. cu. q. q. d. a. diues ho de marchia lecepit facere testm r. ia erat scriptu q. i tali loco fieret ecclesia: r. le gavit p ea tātū. mō ille an pfectu testm deceffit. tutores filij uoluerūt facere adimpleri testm de functi: an possint. Et p. l. ista videt q. sic: q. a. testamētū ipsectū pbat dfuncti uoluntate. l. fi. s. de reb' eoru. sile q. a. instrm cācellatū pbat q. fuit. r. pro hoc. l. quidā tabularū. r. l. fullo r. sarcinator s. h. j. de furtis.

Aulus respondit.

Saulus. No. istu. s. q. quē legebam. l. gñaliter. de li. le. faciebā ma gnū festū de ista. l. Herba adulatoria fauore li bertatis iducūt dispositionē. h. d. r. sic duo sunt spālia. unū ē grās reddid tibi. r. istud est illud qd plus ē gratū. Itē hba adulatoria ad bonorātū relata inducunt dispositionem.
Ex. l. sequenti.

Lucius ticius.

Lucius ticius. s. lucius ticius sti. chū. Fac ad. q. q. si eps facit pstitutio nē q. si q. sic fecerit sit excōicatus. mō eps facit contra constitutionē: an sit excōicatus. r. ista lex facit q. non.

Mais ancilla.

Mais ancilla. s. lucius tici' r. Te ne mēti istu casum quē allegauit tibi ad materiā difficultatū qñ excusat. r. dixi in. l. conti nuus. s. illud. de uer. obli.

Tutori.

Tutori. No. qd relingrut a tutoř a pu pillo videt relictu. h. d.

Sorore.

Sorore. No. istu textu quādo dicit si tibi placet.

Lucius ticius in testa

mēto. No. istu casum qñ dñ iudicio tuo sro.

Ticius sticho.

Ticius sticho. Biat q. pēculiū de ducto ere alie no itelligit. s. hoc ē uerū qñ ad exneū nō qñ ruz ad ipm dñm. Et facit ad qñē qdā sūt rogatus ticio restituē hereditatē: r. testator tenebat eidē ticio. mō restituē debet die sū parat' tibi resti tuere. s. illd qd tibi ddebat ex cōtractu nō tenet cor restituē p restitutionē hereditatis. s. hoc nō est uerū: q. a. illa cōsideratio d. z haberi quo ad extra neū nō quo ad ipm creditorem: ut hic.

Inter cetera.

Inter cetera. De isto. s. feci ma. gnuz festum q. ad actionē cōsequēdā non admittitur purgatio.

Splendophorus.

Splendophorus. Iste tex. fa. cit an uiuētē testatōř mortua filia expirēt vulga ris tacita uel expssa. r. habetis i. l. q. si fili'. j. de capri. r. l. lex cornelia. de vulgari r. pupillari. et

de. l. seruo alieno. s. n. ab impubere. de le. l. C. de statutiberis. Rubrica. Tatuliberos. cōpēsatio fieri. Eius qd babeť cā cōditiois iplēde nō admittitur cōpēsatio. Adde bar. in. l. iul. de condi. r. dmon. r. quod no. ang. in. l. quoniā alexandru. C. de adulte.

Deicōmissaria li

bertas. Ista lex v. z totū istū titulū. Non. q. p. h. b. u. suc cedo porrigit ad oēm successione quō cūq. modo fiat. et sic est uerbum cōe: ut dixi in. l. precibus.

Lucius ticius.

Lucius ticius. No. itelli. git repeti. tū qd repetitū uitaret. hoc dicit.

De statutiberis. Rubrica.

De statutiberis. Uide bitis hic q. aditio scā dñ a statutiberō. h. s. r. h. i. tabu. h. uidebitis nouū qd q. qñq. dñ statutiber añ aditionē substituti. ē statu liber ex aditionē istituti. S. quō ē statutiber cū a substituto sit relicta. ergo aditio substituti ē ex pectāda. alias q. a. nō pfirmatur relicta a substitu to nisi ipse a deat. cogitabit.

Tatuliberos.

Tatuliberos. Ista. l. h. z nor. casū. C. Et no. ibi su' scribit morā r. c. q. si q. aliqd d. z cā cōditiois iplēde. r. iste cui d. z ipleri cōditio teneat huic obēti ipler. nō pōt d. z ti cōpēsatio fieri q. a. nō ē obitū qd dādū ē cā z di tōis iplēde r. cōpēsatio ē obitū ad d. z bitū cōtribu tio: s. ē remediū qd obēs iterpellet illū q. sibi det quia dabit sibi qd d. z cā cōditiois iplēde. si uero daf habetur cōditio p iplēta: ut hic.

Si quis heredi.

Si quis heredi. Glo. i. l. san. am. s. h. nau te dubi'. C. d. iure dli. die q. isra. xxx. dies a mor te testatoris d. z fieri iuētariū glo. subaudit ibi a morte testōris r. adita hereditare: quia illa glo. sic d. z dicere. Juriscōsultus ad hba testatoris sic subaudit nō uidet mihi q. doc. allegāt illud.

Si quis sic acceperit.

Si quis sic acceperit. No. istu. s. d. h. bo poterit' qd regrit actū. s. glo. habes q. n. fiscal i potētia: s. nō i actū: ut. l. i. d. i. iul. te. So. ut dixi i. l. sepe. d. offi. p. si. r. ano. in. l. i. C. quō r. qñ iudex. q. iudex pōt cōdēnare absē tes: qd pōt itelligi reb' sic se hñtib': ut. l. qd ser. uus. s. de cō. ob. cau. r. dicā i. l. nepos pculo. j. d. h. sig. r. parū ē q. sui iterrogatus. statuto cauet q. q. cūq. nō pōt soluere mille puniaf capite. ille vult dare fideiufores: an sufficiat' si nō nume rat. s. v. p. h. b. u. pōt. nō dico mō dicā alibi. r. for te p. h. b. u. pōt nō sufficeret nisi numeraret.

Stichus annua.

Stichus annua. No. istuz. s. an sit op' no ua citatioē qñ qd ē citat' ad pcessuz: an regraf ut citet ad audiēdū sniam' uel citat' ad rñdēdū

Ex. s. sequenti.

Ut at' ad totū pcessū: an ad sniaz sit citad'.

Stichus annua. No. istuz. s. an sit op' no ua citatioē qñ qd ē citat' ad pcessuz: an regraf ut citet ad audiēdū sniam' uel citat' ad rñdēdū

adde an cōtumacia i una citatioē uel i uno actu uel articulo absorbeat p cessum. no. p. spe. de cita. s. viso. r. Inno. in. d. c. cōsuluit. r. die bal. i. l. sanc i m'. in. x. q. C. de iudi. referēdo Ja. bu. i. l. ne q. c. q. s. ubi decretū: d. offi.

C. Si q. be. redi. d. z fieri fueriū. ad. de bar. i. v. l. sancim'. s. i. r. in. l. i. d. i. e. s. ff. de cōdi. r. d. mō. bal. i. l. i. xij. col. i. ff. de bis q. pene no.

C. Si q. se accepit. vbo poterit. d. v. bo pōt. vide bal. in. l. i. in. vij. q. C. de isti. r. substi. g. An suffi. ciar. vid bar. to. r. ibi i. l. i. j. de custo. reo. r. fac ad no. p. bar. i. l. suus quozq. s. ij. d. bere. istitu.

C. Stichus annua. ad au. diēdū sniaz. An citat' ge. neraliter ad pcessū uel ad oēs actus sit necessario ci tādus spāli ter ad sniam adde q. dixi p. bar. i. auē. q. semel. r. ibi bal. C. quō r. qñ iudex. In no. i. c. cōsu lut de offi. d. le. r. faciunt no. per mo. der. i. l. ex cō. sensu. s. eu. q. j. de appel. facit qd no. bar. i. l. iij. s. fi. ad die d. re mili. r. si fiat citatio gene. ralis q. quis cōpareat ad oēs act' v. g. ad sniaz iclu sicut an vale. at eo apius nō citato. vi. de Inno. i. d. c. cōsuluit r. in. c. auditis. r. i. c. cōstitu. tus. de pec. ang. i. l. fi. pte tor. i. p. m. de iudi. p. illum tex. ibi ordie iudiciorum pacto. vide et bar. i. e. f. u. gan. ad repri. mē. i. vbo su. per dicto cri mie. r. no. p. ang. i. l. q. an kalēdas. r. ibi vide bar. de v. b. ob. r. ag. i. l. d. vno q. d. d. re iudi. Et

pccul. qd citat ad pcessuz nō ē citādu ad iterlocutoriā sup eo. s; ad dif
hinituā sic. De. de anch. i. cle. i. de foro cōpe. i. x. not. r refert qd laur. ibi
dicit qd si citatio sup tora cā emanauit: r citatu s sicut cōtumax nō citabilif
ulteri: secus si ad certū articulū: qā tūc citabilif r citatio requiret r alijse.
r hoc idē t; Jo. an. i. c. ij. de do. r cōtu. i. vi. i. nouella. glo. r bar. i. c; qua. ad

reprimē. i. v. sup dicto cri mine. die qd qd citatio ē scā generalif v; qd citare v; qd ad finez cāe i ciuitate r tūc ad alios actus p pco nē citabilif. et si nō cōparu erit pcedef ad aliū actuz r sic successif: ue: dat tū cō silū ut re: cō parēs i pria citatioē eli gat certū lo cū i ciuitate ubi sit citan dus. Quidā autē pēpiūt: ut singulis dieb; r hōis cōpareat co rā eis s; bar to. r ita seqf pe. de anch. vbi supra. re fert et pe. de sch. ibi i. vi. notabili. qd sepba. ibi di cit qd si qd su it citat ad p cedendū sup tota cā v; qd ad sniam in clusue qd co si citato snia f. rri poterit illd dictū e: r uerū ē qd citat talis si cōparuit i p ma citatioē: r si cōparuit: r si cōparuit: r si cōparuit i iudi tio usq ad finē cāe s; tē poze snie nō adest dbebit citari spālif ad sniam: ut i cle. sepe. de ver. sig. r ita no. bar. i. d. v; sup dco crimie. r do. pe. i. d. cle. i. Adde Inno. i. c. ad petitio nē. d accu. p ang. r Inno. i. d. l. q an ka lēdas. r d. q. bar. h habes p ludo. i. l. i. i. iij. charta .s. de arbi. r i. l. iij. s. hoc aut iudiciū. i. fi. i. addi. s. d. dam. isec. et limita bec ni si semel cita tus ascendat equū r iue rit ultra ma re: tūc enim nō est ampl us citād sm bal. sing. i. l. i. in fin. C. quō r qn iudex. Et adde ad bar. h no. p bal. i. d. auē. g semel. i. v. col. r ibi

libello. r ē cōtumax: an pōt ultra pcedi sine no/ tua citatioē. certe nō nisi dicat cito te ut uenias re spōsurus libello. alias pcedef ptra te tua abntia nō obstāte. r hoc dixi āno i. l. cōsentaneū. ubi v; tex. C. quō r qn iudex. r p Inno. i. c. finē litibus. et de do. r cōtu. r p Spe. i. ti. depositi. §. uni. in fi. r Ja. de arc. hic.

Ex. s. sequenti.
¶ An amphiteote dñs teneat recipe solutionē pro pluribus annis.

Sed si eadem. Nota istum §.

¶ Quod si seruus. Iste §. iduci tur hic i arg. ad qōnē emphiteoticā: an dñs cogat p plurib; ānis pēstionē recipe si ille vult soluere. r iste §. fa cit qd sic. simile uidistis. s. de ma. te. l. si ita stat. r p Ly. q uidet dicere cōtra i. l. si certis ānis. C. d pac. r d iure empbi. l. si breuiter uidet tex. d fun. pa. l. placuit. li. xi. qd pro tribus annis cogitur ac cipere: ut ipse allegat.

Ex. l. sequenti.
¶ Cū de dño loqmur: an intelligam? de natura li uel artificiali.

¶ Um heres.

¶ Stichus. Istū tex. no. ad id qd dicit de āno: qā itelligif de. ccc lxx. diebus. r facit ad qōnē si unus cōmiserit deli ctū i uigilia natiuitatis r i accusatioē ē positū de anno pēnti et porrecta p natiuitatē: r si testes deponūt uidet sufficere: qā ē pbatū delictū d alio āno q̄ fuit cōmissum. S; dic qd ānus pōt itelligi duob; modis. i. artificialiter. i. a natiuitate usq; ad aliā natiuitatē. Et pōt itelligi naturaliter: ut hic. r. l. ita vulneratus. s. ad. l. acq. l. r iō satis ē p batū. r hoc pōt Ja. bu. i. lec. isti. d. act. i. pri. Sed nō placēt mibi illa rba: s; pulchra: qā ānus dbet poni i accusa. ut l. accusatiois. C. de accu. r. l. li bellorū. j. de accu. hodie nō ponit: qā refert ad annū positū per notariū in quaterno. r iō de eo itelligif q i prin. quaterni est.

¶ Peculium.

¶ Qui seruus. Hos habetis i. l. ij. C. d isti. r substi. qd qn qd nō implet cōditionē: qā nō pōt exordina rio iur cōtequr legatū. dicebā ibi q l; tex. dicit exordinario iure q l; nō sit ipleta lex h; p iple ta. tū actioē ex testamēto petif: ut h ibi. hoc eniz ex testamēto rē. allegat. l. pe. de cōdi. r demon.

¶ Qui r a quibus. Rubrica.

¶ In fraudem. Glo. for mat cōtra riu r nō soluit. r icipit i fraudē soluē do ibi. l. qsg rē. So. ibi p rimoniu; erat de ppinquo i reb; imobilib;. hic sec;. r qn qd presumat suū patrimoniū scire. dixi āno i au tenti. s; cū testator. C. ad. l. falcidiā.

¶ Rosperit. Lex q̄ gñaliter loqtur ex defe ctu rōnis nō restringif: ut lucri amissio euitet. h. d. C. Op. r uidet qd d; distigui: l; gñal iter loquat. l. nā r posteriores. s. d legib;. Glo.

¶ Qui r a quibus. Rubrica.

¶ An esse.

¶ Prescriptio. Ho. h duo u trū lit. ptest. effectus durer pempra instātia. Et glo. q̄ ē i. l. ij. C. de fructi. r lit. expen. qd nō. h est casus ptra: sm unā lec. Alia glo. ē quā solit sum tenere i. l. pperandū. §. s; r si qdē. C. d iudicijs.

dixi p bar. in. ij. col. r h adde spe. l. d. §. viso. v. itē l; r v. seq. r Inno. in. c. cū olim. i. ultimis v; bis. d testi. aliqd p bal. i. l. si accusatoib;. C. de accu. bal. i. l. si qd. v. iuxta hoc qro. C. de testi. r bal. i. l. in. iij. q. si qd cautio. ADDE an sufficiat citatio generalis ad totā cām. r qd si iudici supuenit noua iurisditio: an sit opus noua citatioē bal. cōsi. cclxxix. iij. lib. r. cc xxxviii. iij. li. p pau. de ca. cōsi. l. p sede ri. d semis cō silio. c. lxxi. et ibi qd si i pri mo cōparuit an ulteri; sit citand; r qd citat; genera liter nō dēat āplius citari voluit Old. cōsilio. xii.

soluit r bñ q nō p hoies; s; p aliā legē sic. r hoc cā cuitāde p rarietatis: ut i pma cōstitutioē. C. §. qbus. S; cōtra imo p rōnē legis: ut l. ut gra datim. §. r si lege. de mu. r ho. Ly. tāgit istas cō trarietas. i. l. i. C. q sit lon. cōsue. S; ego dico q si hic nō sit restrictio: seqtur qd qd amittit lucru. r iō nō curat lex qā i nullo dānificat: l; nō lucre tur. S; si dānificaret tūc sit restrictio. Idē ne ha beat aliqd idebite dicto. §. r si. l. e. primū pbal i. l. cesar. d publicanis. r. l. ij. de noxa. In cōtrariū sunt opi. i. l. oēs populi. i materia testatoris.

¶ Priuatus. Nota qd po pul nō pōt mibi ius meū auferre: dū legi. ff. uet; di xi i pma pstitutioē dū qrit ut; oia sint p ricipis.

¶ De iure aureorū anuloz. Rubrica.

¶ Ius cōmodius. Ho. istā. l. ad illud: an comites; q pnt ex rescripto p ricipis legitimar; an pof sūt spuriū legitiare nō uocatis his quoz; iterekt.

¶ De liberali causa. Rubrica.

¶ Iberis.
¶ Si quis ex serui

tute. Iste ē bonus casus r multū allegat; qd sup icidēti d; pronūciari. dic ut. C. d ordi. iudi. l. i. r Itē nota qd possessio uitiosa nō releuat quē a p batioē: ut. C. de pba. l. siue possideris.

¶ Pariter. Allegabā istā. l. i. fi. ad. q. dicebat qdā ex bānit; habet; p deportato i mu tatioē status r nō quo ad alia loca: r sic p parte seruus p parte nō cōtra istā. l. in fi.

¶ Rdinata. lex r habet pul chros casus no. Ex. l. sequenti.

¶ Testis dicens mibi uidetur probat.
¶ Qui fratres. §. i eadē cā. Hic ē bonus §. r bon; casus ibi uideri. C. Ho. d h; bo uideri. Facit i ar. si testis dicat; nidef mibi q decē annis possederit q ualeat eius dictū.

¶ Quib; ad libertatē p clamare nō l;. R.ica.

¶ Cinius.

¶ Ruffinus. Paria sunt aligd inesse consistere uel in eo statu qui de proximo rem p; ducit inesse. ad hoc allegatur.

¶ Ne de statu defuncto. Rubrica.

¶ Non esse.

¶ Prescriptio. Ho. h duo u trū lit. ptest. effectus durer pempra instātia. Et glo. q̄ ē i. l. ij. C. de fructi. r lit. expen. qd nō. h est casus ptra: sm unā lec. Alia glo. ē quā solit sum tenere i. l. pperandū. §. s; r si qdē. C. d iudicijs.

¶ Rdinata. vide per bar. in. l. ticia. s. fo. matri.

xxxviii. iij. li. p pau. de ca. cōsi. l. p sede ri. d semis cō silio. c. lxxi. et ibi qd si i pri mo cōparuit an ulteri; sit citand; r qd citat; genera liter nō dēat āplius citari voluit Old. cōsilio. xii.

¶ Peculium. Nota qd po pul nō pōt mibi ius meū auferre: dū legi. ff. uet; di xi i pma pstitutioē dū qrit ut; oia sint p ricipis.

¶ De iure aureorū anuloz. Rubrica.

¶ Ius cōmodius. Ho. istā. l. ad illud: an comites; q pnt ex rescripto p ricipis legitimar; an pof sūt spuriū legitiare nō uocatis his quoz; iterekt.

¶ De liberali causa. Rubrica.

¶ Iberis.
¶ Si quis ex serui

tute. Iste ē bonus casus r multū allegat; qd sup icidēti d; pronūciari. dic ut. C. d ordi. iudi. l. i. r Itē nota qd possessio uitiosa nō releuat quē a p batioē: ut. C. de pba. l. siue possideris.

¶ Pariter. Allegabā istā. l. i. fi. ad. q. dicebat qdā ex bānit; habet; p deportato i mu tatioē status r nō quo ad alia loca: r sic p parte seruus p parte nō cōtra istā. l. in fi.

¶ Rdinata. vide per bar. in. l. ticia. s. fo. matri.

Jui fra d tres. re stio di cat. qd si te stis dicat vi def mibi. et vide. l. i. s. d uen. l. p. r. l. qd th. s. si ar biter. s. d ar bitrio.

De acq. rer. dñio. ru. Claru. q d. r. vi de glo. no. h p glo. modos acq redi dñum. de qb p bar ro. in. l. in re. s. de rel. v. b. Dia igif. pone fuit. ad de qd nota. bar. i. l. p. n. ti ad si. prin. C. de his q ad eccle. con fu.

Stura n liter. s. apium qd. statuto cauf. utruz semel schola ris reuerfus heat priuile gia scholari um. vide no. p bart. r. ibi diti. l. i. ex eo de testa. mil. r. in. l. p. hac. C. de aduo. dner. iudi. r ita videt hoc intelligendū fm ibi dicta ad qd bar. i. p. lio icip. statuto un/ uerstatif rē. die q si scho laris dz sol uere tm pro matricula et steterit absē p quinquen niū r sic pdi derit priuile giū nihilomi n si reuer tar uelit cē scholaris nō tenebit iterū soluere p ma tricola. alle gat. tex. in. l. fi. C. de pri. ui. li. r. ad. de pulchre r latius no. p bar. in. l. aut facta. s. tps. de pe. r vide plura d scho lare absente r doctore an pdant priu. legiū r sala riū p bal. in auē. habita. i. viij. col. C. ne fili. p pa. r istis adde bal. r pau. de cast. i. l. filio. in prin. de li. r postbu.

istā lec. tene mēti ad hoc. C. Secūdo no. q ille q renūciat liti postea repellit. l. postquā. C. de pac. Sz an renūciādo istātie uideat renūciare li ti. ista glo. uidef dicere q sic. sed eā reprehēdit Ly. in. d. l. postquam.

Explicit liber. xli. Incipit liber. xliij. De acqui ren. re. dominio. Rubrica.

Harundam. C. Op. ga d iur.

re ciuili acquirif dñum. So. dñiuz ē de iure gētū. sed modus acquirē di dñum ē de iur ciuili. r uide glo. q modos pōit r icipit romāe p excellētiā rē. r adde unū. f. p sniam: ut uidebitis. i. l. pōponius. in. s. qui iussu. j. de acquir. pos. Ex. s. sequenti.

Si relaxatur i debite carceratus dz taliter rela xari q difficilis sit eius persecutio.

Omnia igitur. Vego usqz ad. s. illud. in. l. natura

liter. C. Op. q bō i nullius bonis ē: r tñ nō cōce dit occupāti. dic ut i glo. r i. s. fere. isti. de re. di ui. C. Op. s. ad exhibē. l. thesaur. r. j. de glā. le. l. i. uolo igredi i capū tuū ad aucupādū r re p hibēte igredior: an mibi aucupāti acgrat ius. et glo. remittit ad. l. diu. s. de sui. ru. p. di. Cōtra riū no. i. s. fere. isti. de re. diui. s. glo. i. l. diuus. ē ha: r illā t3 By. C. Pone fuit aliqz capti i ec clesia pnūciat relaxādu libertati pprie. dimit tis eū ire parū r postea capis eū an uideat satis facere. certe non: ga dz eē data libertas talis sibi q difficilis sit ei psecutio: ut i pri. l. naturaliter. Ad do tibi. l. q neqz. s. solutū. j. de hbo. signi. cū glo. sua.

Si icipi molēdinū r ali post me icēpit r citi per fecit: an possum prohibere.

Naturaliter.

Illud. C. Op. i. l. lōbar. s uenatorib. l. pe. so. aliō d iur illo: aliō d iur isto s3 d p̄suetudie approbat opi. Trebatij. Et tene mēti istā gl. quā allegau i tra. d molēdinis. Ego icēpi facere molēdinū aliū p̄fecit an me. q̄ritur an possum eū p̄hibere. r s3 rōnē iurifcōsulti nō: ga ubi icēpim imp̄fecte edificare nō ē nostruz: ut hic nisi p̄fecte capiam. Sz gl. dicit q p̄suetu do ob̄uat in cōtrariū: sed de iure hoc teneo. et rñ. ad istā. l. r dic ut dixi i materia de molēdinis. Ex. s. sequenti.

Scholaris deponēs aiuz studēdi amittit pri uilegium scolarium.

Apium quoqz. Elsqz ad. s. gal

linaz. ista. l. con sueuit allegari q accidēs non mutat naturā: ga pauones nō mutāt naturā p̄pter accidēs. cōtra s. de postu. l. i. s. bestias. r ibi glo. t. i. g. s. dic q dā insunt ex p̄sumptiōe natuf r illa sunt mutabi lia: ut i. c. semel mal. ex de reg. iū. li. vi. Alia q̄ in sunt ex necessitate natuf: r tūc aut q̄ris an mura bilis sit ip̄a dispositio naturalis: r tūc nō ē muta bilis: ut h. Aut q̄ris utrū effect. s. ex executio di spositiōis pōt mutari r pōt: ut h. i. s. d. s. bestia s. Pōt enī esse un. scholaris luxuriosus: tñ sui bonitate mutat naturā suā r adaptat ad studiū. Qd ergo p̄dictorū inspiciam. dic s3 diuersas ma terias diuersimode inspiciam: ut. d. s. bestias.

Ultio statuto cauef ne scholares soluāt ga bellā. un. est scholaris. recedit r stat p̄ tēpus et nō reuertit. deide reuertit p̄ istā ciuitatē r dic se scholarē an utat beneficio. Certe nō. rō ē: ga de

posuit aiuz eē scholarē: ut ē argumētū hie.

Item que ex hostibus.

Vege usqz ad. s. i. l. adeo. C. Ex glo. op. j. e. l. si agris. r. l. si captiuus. s. i. j. de capti. Rñ. istō log tur i reb. mobilib. r ibi i mobilib. C. Alterius op. C. d. dona. l. pe. s. iij. h̄itas ē ista q̄ illud mo bile qd capif nō efficit nostrū: s3 dz i cōi poni r af signari duci belli. r ē exp̄sse. xxij. q. v. c. dicat ali quis. Facio unā. q. qdā de quodā castro habue rūt guerrā cū. d. duce. marischalcus ibi cōcurrit r h̄uit p̄licitū. mō facta pace uolebat sibi restitui dānū: an dz reperet. r dico q nō: ga de iuregen tiū erat effectū suū qd cepit. r sic de iure ciuili nō tenētur depredātes cū licitū fuit bellū inter ec clesiam r suos subditos.

Deo quidem.

Lum quis. Ex alieno. i glo. q̄ i ci pit tria sunt rē. i. s. nō solū rē. sed ibi rōne societatis uel mādati uidef eē una p̄sona. un. scia sua uidef sibi nocere: non aliena. In eadē glo. ibi. s. si duo rē. s3 ibi sp̄ale i odiū liberi hoīs se uedētis: ut ibi no. r. l. inigsi mū. de iur. r fac. igno. C. In. e. glo. ibi. l. fi. rē. eo dē mō r̄idēf: ut no. i. s. si duo. cū glo. ibi. mediā dñio rē. Ista approbat insti. e. s. cū qz ex aliena. r facit in ar. s. de usufruc. le. l. s3 r si quid. s. sedu las: secundum Ja. de are.

No regione. In una ci

uitate est statutū qz qlibet pōt p̄tēdere tignū us qz ad mediā partē uie. mō duo uicini fuerūt con cordes facere pontē simul: ut unusqz qz p̄nde rer usqz ad mediū: an pōt fieri r v̄ q nō: s3 redu ci ad rōnē hui. l. ga aut p̄ diuifio possideo.

Va ratione.

Littere. Scriptura cedit charte tabu

la ho cedit pictuf quo ad do miniū directū: sec. quo ad utile. h. d. Iste. s. est subit. C. Op. de. l. i. rē. s. si id qd. s. de rei uen. Glo. dat plures so. tene tertiā q̄ p̄bat ex tex. ibi. r isti. e. s. littere. C. Sz op. ga dicit h̄ q̄ ille q nō possidet pōt uēdicare: cōtra i. l. dolo facis. j. de excep. do. so. uey. ē nisi aliud obstat: ga cui cōpe tit actio r exceptio. r Mar. dicebat q h̄ fallit il le re. Gl. dicit q nō ē uey. r die ut i glo. C. Que ro utrū cōcedat dñio ga vult offerre precū p̄ cturē. glo. nō format hic: s3 isti. e. s. littere. r p̄ter minaf q nō: s3 q̄ est rō dñie inter litterā r pictu rā: uide hic q un. petebat unū librū r p̄bauit q fecit scribi nō p̄bauit suas fore chartas: r tñ suf ficit sibi: r glo. dicit rōnē: ga scriptura erat uilis charta cara. sed tabula uilis pictura cara. Et iō hodie cū scriptura sit cara: charta cedit scriptuf sicut tabula picture. uide glo. q̄ incipit directam uēdicationē rē. Idē t3 glo. s. de rei uen. l. i. rē. s. si id qd. cōtrariū t3 insti. e. s. littere. r illa glo. ē ha r p̄bo p̄ litterā hic que dicit q littera cedit char te: ut hic. Et si hoc ē uey. q̄ ē rō inter chartā r pi cturā. r dicebat do. Ray. ga tabula pōt reduci ad priorē m̄teriaz: charta nō. ar. s. e. l. adeo. s. cū quis. sed ista rō facit i cōtrariū: quia si nō pōt reduci ad p̄mā formā: tñ cedit sp̄ificati. Que ē ergo rō. dic q̄ illa quā ponit tex. quia nō occu pat tota charta. r iō cedit l̄fā tāquā minor pars ita hodie erit. C. Procedo ulterio. pone q qui scripsit in charta cadit a possessione: an pōt expē sas repetere. r glo. dicit q sic actione in factū. r uide glo. q̄ incipit si aut malā ibi: s3 si a possessio ne rē. Idē t3 glo. in. l. adeo. s. si is. s. e. cōtrariū

Deo q dez. s. cū qd. Pro intelle ctu eoz que hic habetur in. s. i. cū gl. uidef sede. de sentio in cōst. lio. cvij. et pau. de cast. in. l. hoc am plius. s. i. de dāno infec. Ro re. p gione. Adde q i simili noz bar. in. l. i. j. de loco r iti. publi. Cla rō. q ne. s. lit tere. Li mita: ut per Jo. an. in spe cu. d instru. edic. in ru brica. in. iij. col. in addl.

Vertical text in the right margin, likely a continuation of the main text or a separate commentary.